RAADSVOORSTEL

Postregistratienummer	22.0020666

Datum raadsvergadering	16 februari 2023
Steller	E.M. Sijm
Onderwerp	Plan van aanpak Implementatie wijzigingen Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) 2022-2024 in Noord-Holland Noord (NHN)
Portefeuillehouder	burgemeester G.J. van den Hengel

Inleiding

Per 1 juli 2022 zijn wijzigingen doorgevoerd in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). De bedoeling van deze wetswijzing is dat gemeenteraden meer invloed hebben op de gemeenschappelijke regelingen. Een deel van de wijzigingen is verplicht, en bij een deel is het aan de gemeenteraden en provinciale staten hierover te beslissen. Daarbij is het van belang dat raden zelfde keuzes maken. De gewijzigde wetgeving heeft een invoeringstermijn van twee jaar. Dit betekent dat uiterlijk 1 juli 2024 alle gemeenschappelijke regelingen moeten zijn aangepast aan de wetswijziging.
Volledigheidshalve maken wij u er op attent dat voor nieuwe gemeenschappelijke regelingen geen overgangstermijn geldt: zij moeten direct voldoen aan de gewijzigde wet.

Onze gemeente neemt deel aan volgende gemeenschappelijke regelingen: SSC De Som, Omgevingsdienst Noord-Holland Noord, Westfries Archief, Veiligheidsregio Noord-Holland Noord, Ondersteuning Bestuurlijke Samenwerking West-Friesland, WerkSaam, GGD Hollands Noorden, Afvalbeheer Westfriesland, Archeologie Westfriese Gemeenten en Recreatieschap Westfriesland.

Uitgangspunt bij de inrichting van het proces is dat de gemeenteraden in Noord-Holland Noord bij de start van dit traject een opdracht verstrekken en vanaf het begin worden betrokken, zodat de richtinggevende en kaderstellende rol goed kan worden ingevuld.

In bijgaand Plan van Aanpak wordt beschreven welke gezamenlijke aanpak in de regietafel NHN voorstelt voor de implementatie van de wetswijziging. Het betreft een forse operatie waarbij een groot aantal regionale spelers zijn betrokken. Het lijkt daarom raadzaam dit traject dan ook in regionaal

verband (schaal Noord-Holland Noord) op te pakken via de Regietafel Noord-Holland, die in de aflopen jaren al de nodige processen rondom de werkwijze t.a.v. gemeenschappelijke regelingen heeft gestroomlijnd.

Beslispunten

1. het plan van aanpak implementatie wijzigingen WGR 2022-2024 NHN vast te stellen en daarmee, via de colleges, de opdracht te geven aan de Regietafel voor de regievoering op het Implementatietraject "Wijziging gemeenschappelijke regelingen als gevolg van de Wgr";
2. inbreng op het kaderstellend document te leveren via de bestaande regionale raadsbijeenkomsten in het eerste half jaar van 2023;

Beoogd maatschappelijk effect

Uitgangspunt bij de inrichting van het proces is dat de gemeenteraden in Noord-Holland Noord bij de start van dit traject een opdracht verstrekken en vanaf het begin worden betrokken, zodat de richtinggevende en kaderstellende rol goed kan worden ingevuld.

Argumenten

1.1 Gezamenlijke aanpak voor de implementatie van de wettelijke opgave

De Regietafel NHN is gestart in 2018 en bestaat uit burgemeesters, gemeentesecretarissen, griffiers vanuit de drie sub regio's in Noord-Holland Noord, en directeuren van de grote drie gemeenschappelijke regelingen. In bijgevoegd plan heeft de Regietafel een gezamenlijke aanpak voor Noord-Holland Noord uitgewerkt voor de implementatie van de wettelijke opgave. Naast het voldoen aan de wettelijke verplichting, richt dit plan zich op gezamenlijk optrekken en het daarmee kunnen nemen van betere besluiten en voorkomen van bestuurlijke drukte. Het plan werkt toe naar het nemen van kaderstellende besluiten, gevolgd door aanpassing van alle gemeenschappelijke regelingen. Uitgangspunt bij de inrichting van het proces is dat de gemeenteraden in Noord-Holland Noord bij de start van dit traject een opdracht verstrekken en vanaf het begin worden betrokken, zodat de richtinggevende en kaderstellende rol goed kan worden ingevuld.

1.2 Plan is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met verschillende belanghebbenden

Het plan van aanpak bij voorliggend voorstel is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met griffiers, directeuren GR, juristen, controllers en inhoudsdeskundige ambtenaren van gemeenten en gemeenschappelijke regelingen. In de aanloop naar besluitvorming is het onderwerp ook twee keer in een regionale raadsbijeenkomst besproken.

1.3 Plan focust zich op de implementatie

Het plan van aanpak focust zich op de implementatie van wetswijzigingen. Andere aanpassingen als gevolg van bijvoorbeeld bestuurlijke fusies vallen buiten de scope van het plan.

1.4 Andere samenwerkingsvorm is niet aan de orde

Samenwerken op kleinere regionale schaal en/of zelf doen heeft het college niet overwogen, gegeven die FUGR afspraken op de schaal van NHN en eerdere goedkeuring voor inspanningen door de regietafel NHN. Niets doen wordt niet als optie beschouwd, gegeven de wettelijke opgave die er ligt.

2.1 Periodieke consultatie in regionaal verband maakt onderdeel uit van de aanpak
Gemeenschappelijke regelingen zijn inherent aan regionale samenwerking. Het voorgestelde proces voorziet in het voeren van de gesprekken over zaken die als van belang worden beschouwd in de couleur locale. Periodieke consultatie in regionaal verband maakt onderdeel uit van de aanpak. Daarbij moet de raad wel rekening houden, met het feit dat de wet een aantal zaken voorschrijft en op onderdelen keuzeruimte biedt, waarbij unanimiteit van alle deelnemers wordt gevraagd. In de bijlage bij het plan van aanpak is dit op hoofdlijnen inzichtelijk gemaakt.

Kanttekeningen

1.1 Een aantal regelingen kennen ook deelnemers buiten het werkgebied Noord-Holland Noord
De volgende regelingen waar de gemeente aan deelneemt kent ook deelnemers buiten het werkgebied Noord-Holland Noord. Voor deze regelingen bestaat de kans dat het Noord-Holland Noord traject niet volledig passend is en dat u op andere momenten wordt gevraagd om een reactie.
Daarnaast voorzien we het risico dat als gevolg van krapte op de arbeidsmarkt minder ambtelijke capaciteit voor dit traject is, als dan wenselijk wordt beschouwd. Met de reeds gemaakte afspraken, is de huidige inschatting van dat risico laag. Indien die situatie zich dreigt voor te doen, dan signaleert de regietafel dat richting de gemeenten.
Elke gemeente in Nederland en elke GR staat voor dezelfde opgave. Op onderdelen moeten we in dit traject (schaarse) expertise inkopen. Met uw goedkeuring kunnen we daar tijdig op anticiperen.

Wettelijk kader

De Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) vormt het wettelijk kader.
In regionaal verband (Noord Holland Noord) zijn aanvullende afspraken vastgelegd in door de raden vastgestelde “Financiële Uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen”(FUGR 2019) en de notitie “Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen” uit 2018.

Burgerparticipatie

Dit voorstel leent zich niet voor participatie vanuit de samenleving. Burgerparticipatie is een van de inhoudelijke vragen waarover in dit traject per gemeenschappelijke regeling moet worden beslist.

Financiën

De totale kosten voor de uitvoering van dit plan worden geraamd op €100.000. De kosten worden naar rato van inwonersaantallen verdeeld. Voor onze gemeente betekent dit een bijdrage ter hoogte van € 1.238,- in 2023 en €531,- in 2024. De kosten worden ten laste gebracht voor het volgende budget Regionale Samenwerking 600530/438054.

Het college is bevoegd om te besluiten over deze bedrage. Dit bedrag komt bovenop de bijdrage ter hoogte van €750 die u jaarlijks verstrekt voor de werkzaamheden die de regietafel NHN naast regievoering op de WGR nog meer verricht.
In deze bijdrage is geen rekening gehouden met eventueel te verkrijgen subsidies vanuit (bijvoorbeeld) de Provincie. De regietafel zet daar wel op in en het uitgangspunt is dat eventuele subsidies in mindering worden gebracht op de hierboven gevraagde bijdrage.

Communicatie

N.v.t.

Uitvoering

Besluitvorming over het plan van aanpak staat in alle gemeenteraden in Noord-Holland Noord gepland in januari - februari 2023. Na vaststelling wordt het plan van aanpak uitgevoerd.

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief Regietafel NHN
2. Plan van aanpak implementatie wijzigingen Wgr 2022-2024 in Noord-Holland Noord
3. Overzicht wetswijzigingen Wgr
4. Governance brochure Samenwerken in gemeenschappelijke regelingen in Noord-Holland Noord (huidige werkwijze + overzicht van gemeenten en gr)

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Opmeer,

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 20 december 2022;

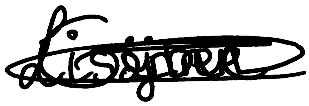
gelet op de behandeling in de oordeelvormende raadsvergadering van 2 februari 2023

Besluit:

1. het plan van aanpak implementatie wijzigingen WGR 2022-2024 NHN vast te stellen en daarmee, via de colleges, de opdracht te geven aan de Regietafel voor de regievoering op het Implementatietraject "Wijziging gemeenschappelijke regelingen als gevolg van de Wgr";
2. inbreng op het kaderstellend document te leveren via de bestaande regionale raadsbijeenkomsten in het eerste half jaar van 2023;

Aldus besloten in de raadsvergadering van 16 februari 2023.

voorzitter
G.J. van den Hengel

griffier
L. Gijben